

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kivunlievityksestä karjuporsaiden kastraatiossa uudessa eläinsuojelulaissa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Emma Karin /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 222/2017 vp:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että uudessa eläinsuojelulaissa edellytetään aukottomasti kivunlievitystä tuotantoeläimille tehtävien tuskallisten toimenpiteiden yhteydessä, kuten esimerkiksi karjuporsaiden kastraatiossa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Uuden eläinsuojelulain luonnokseen kirjataan yleinen vaatimus kivunlievityksen käyttämisestä kaikkien kivulioiden toimenpiteiden yhteydessä. Tarkempia säännöksiä siitä, millaista kivunlievitystä kunkin toimenpiteen kohdalla edellytetään, tullaan säätämään asetustasolla.

Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamassa FINCAS-projektissa tutkittiin porsaiden kastraation kirurgisia vaihtoehtoja (ilman kivunlievitystä, pelkällä kipulääkkeellä, puudutuksen ja kipulääkkeen yhdistelmällä sekä nukutuksen, puudutuksen ja kipulääkkeen yhdistelmällä) ja immunokastraatiota porsaiden hyvinvoinnin kannalta. Immunokastraatiossa kastraatiota vastaava tila saadaan aikaan rokottamalla sika vanhempana kahdesti ennen teurastusta, mikä saa aikaan kivesten surkastumisen ja estää karjunhajun muodostumisen. Tutkimuksessa kirurginen kastraatio oli porsaiden hyvinvointia selvästi heikentävä toimenpide eikä mikään tutkituista vaihtoehdoista ollut muita parempi. Tähän vaikuttanee osaltaan se, että myös kivunlievityksen antaminen toimenpiteenä stressaa porsasta. Tämän vuoksi lainsäädäntöön ei näillä näkymin olla esittämässä kipulääkkeen lisäksi muuta kivunlievitystä porsaiden kastraation yhteydessä.

Immunokastraatio on porsaan kannalta paras vaihtoehto kirurgiselle kastraatiolle, mutta teurastamot ja teollisuus eivät ole olleet halukkaita ottamaan sitä käyttöön. Immunokastraation käyttöönottoa estää osin epäily siitä, että kuluttajat suhtautuisivat menetelmään epäilevästi. Erityisesti sianlihan viennin kannalta menetelmä nähdään tämän vuoksi ongelmana. Immunokastraatio on sianlihan käyttäjän kannalta turvallinen menetelmä. Immunokastraatiota käytetään Belgiassa ja Hollannissa. Immunokastraation käyttö edellyttää myös teurastuslinjan toimintaan muutoksia kivesten poiston vuoksi.

Immunokastraation käyttöä on ministeriön toimesta yritetty edistää osana eläinten hyvinvointikorvausjärjestelmää, mutta koko aikana vain yksi tuottaja on sitoutunut siihen. Tuottajia menetelmä voisi kiinnostaa laajemminkin, mutta toimenpiteen yleistyminen edellyttää teollisilta toimijoilta nykyistä vahvempaa sitoutumista.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 222/2017 vp

Helsingissä 14.6.2017

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Dnro: 236805